

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/87/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116207267
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Záleská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3116207267.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Záleskej a členiek senátu JUDr. Ivety Sopkovej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v spore žalobcu NEXU, s.r.o., so sídlom Dr. 1. Markoviča 2083/1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO 36 245 402, právne zastúpeného Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO 36 806 498, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO 00 585 441, právne zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom kancelárie Vajnorská 55, 831 03 Bratislava - Nové Mesto, o zaplatenie 3 762,22 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 36Cb/130/2016-172 zo dňa 19. júla 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 762,22 eur s 9,05 % ročným úrokom z omeškania od 2.3.2016 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku II. priznal žalobcovi proti žalovanému náhradu 100 % trov konania.

2. Právny predchodca žalobcu FEST - HIMS, s.r.o. so sídlom Mierové námestie 30/16, Nová Dubnica, IČO 36 308 234, odôvodnil uplatnený nárok na zaplatenie 3 762,22 eur s 9,05 % ročným úrokom z omeškania od 2.3.2016 do zaplatenia a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur tým, že dňa 30.11.2012 uzatvorili strany sporu poistnú zmluvu č. 6572479878 (číslo návrhu poistnej zmluvy 5710091975), ktorej predmetom bolo havarijné poistenie motorového vozidla právneho predchodcu žalobcu S. G. C XXX, evo č. F. B.. Dňa 7.1.2016 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bolo poistené motorové vozidlo právneho predchodcu žalobcu poškodené. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 15.2.2016 žalovaný právnomu predchodcovi žalobcu oznámil, že dňa 15.2.2016 ukončil šetrenie poistnej udalosti a následne mu poskytol poistné plnenie v sume 3 762,21 eur. Podľa oznámenia, žalovaný určil výšku poistného plnenia tak, že na základe faktúry za opravu priznal plnenie v sume 9 504,54 eur. Od takto priznaného plnenia odpočítal DPH v sume 1 584,09 eur a následne poistné plnenie znížil v zmysle zmluvných dojednaní čl. IX bod 9 o 50 % (3 960,23 eur) z dôvodu opustenia miesta dopravnej nehody a hlásenia vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne a na záver výpočtu odpočítal zmluvne dohodnutú spoluúčasť v sume 198,01 eur. Právny predchodca žalobcu vyzval dňa 25.2.2016 žalovaného na doplatenie poistného plnenia

z dôvodu neoprávnenosti zníženia poistného plnenia. Podľa názoru právneho predchodcu žalobcu, opustenie miesta dopravnej nehody a hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne nemalo žiaden vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej dôsledkov, čo sú zákonné predpoklady oprávňujúce poisťovateľa na zníženie poistného plnenia v zmysle § 799 ods. 3, resp. § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V zmysle kogentného ustanovenia § 799 ods. 3, resp. § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre oprávnenosť poisťovne znížiť poistné plnenie nestačí len samotné porušenie povinnosti poisteného, ale na to, aby poisťovňa mohla v konkrétnom prípade pristúpiť k zníženiu poistného plnenia musí preukázať, že medzi vytýkaným porušením a škodlivým následkom je príčinná súvislosť. Je teda povinnosťou poisťovne hodnoverne preukázať (teda nielen v hypotetickej rovine), že opustenie miesta dopravnej nehody a dodatočné hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov, t.j. porušenie povinnosti malo rozhodujúci význam spomedzi príčin, ktoré spôsobili vznik poistnej udalosti, a tým aj rozsah jej následkov. V opačnom prípade je zníženie poistného plnenia z dôvodu opustenia miesta dopravnej nehody a dodatočné hlásenia vzniku dopravnej nehody policajným orgánom neoprávnené. V tejto súvislosti právny predchodca žalobcu poukazoval na rozhodnutie Okresného súdu v Považskej Bystrici sp.zn. 8C/148/2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/347/2012 zo dňa 11.4.2013. Právny predchodca žalobcu trval na tom, že ustanovenie čl. IX bodu 9 zmluvných dojednaní je neplatné, pretože žalovanému v rozpore s kogentným ustanovením § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka dáva právo znížiť poistné plnenie za porušenie povinnosti (opustenie miesta dopravnej nehody a dodatočné hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom), ktorá však nie je povinnosťou, na ktorú je poistený povinný dbať v zmysle § 809 ods. 1 Občianskeho zákonníka (poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala), t.j. nie je splnená jedna zo zákonných podmienok uvedených v § 809 ods. 2 Obč. zák. (ak poistený porušil povinnosti uvedené v odseku 1) pre oprávnenie poisťovateľa znížiť poistné plnenie. Právny predchodca žalobcu k žalobe pripojil listiny uvedené v odseku 1.2. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

3. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu Okresnému súdu Trenčín č.k. 36Cb/130/2016-21 zo dňa 17.6.2016 žiadal žalobu zamietnuť. Potvrdil, že dňa 15.2.2016 ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého určil výšku škody 7 920,45 eur bez DPH. Poistné plnenie znížil o 50 % (3 960,23 eur) a po odpočítaní spoluúčasti (198,01 eur) poskytol poistné plnenie v sume 3 762,21 eur. Zníženie poistného plnenia žalovaný odôvodnil § 799 ods. 1-3, § 809 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. IX bod 9, čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, § 64 ods. I písm. b/, § 6a písm. b/, § 16, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/, i/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Uviedol, že z rozhodnutia o priestupku Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne č.p. ORP-P-405/DI-TN-2016 je zrejmé, že vodič P. Y. si musel uvedomovať svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke, napriek tomu tieto porušil závažným spôsobom (§ 16 ods. 1, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/, i/ zákona o cestnej premávke). Vodičov otec Z. Y. pri ústnom pojednávaní o priestupku uviedol, že jeho syn si je vedomý priestupku a svoje konanie veľmi ľutuje. Z. Y. bol jediným spoločníkom a konateľom právneho predchodcu žalobcu. Vodič priznal, že k dopravnej nehode došlo v objekte spoločnosti X. opravovne Y., a.s. na účelovej komunikácii, kde skúšal akceleráciu a rýchlosť vozidla. Na zasneženej a zľadovatenej vozovke vozidlo nezabrzdl a prednou časťou vozidla prerazil bránu oplotenia spoločnosti X. opravovne, a.s., ktorú zničil. Následne z miesta nehody odišiel na ul. F., kde fingoval dopravnú nehodu s neznámym páchatelom. Riadenie motorového vozidla je pritom z hľadiska možných následkov na majetku, zdraví a životoch svojou povahou nebezpečnou prevádzkou. Toto nebezpečenstvo sa ešte zvyšuje, ak vodič pri riadení motorového vozidla závažným spôsobom porušuje ustanovenia zákona o cestnej premávke. Z uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že došlo k závažnému porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona o cestnej premávke, Občianskeho zákonníka i poistnej zmluvy, a preto mal žalovaný zato, že primerane znížil poistné plnenie o 50 %, nakoľko tieto povinnosti nielenže mali podstatný vplyv na vznik dopravnej nehody (nepripravenosť rýchlosti jazdy), ale spôsobili aj ťažkosti pri šetrení dopravnej nehody (nezotrvanie na mieste dopravnej nehody, nahlásenie miesta dopravnej nehody polícii dodatočne, fingovanie dopravnej nehody s neznámym páchatelom a na inom mieste). Podľa žalovaného, nenahlásenie dopravnej nehody bezprostredne po nehode malo podstatný vplyv na to, že žalovaný nemal možnosť relevantným spôsobom overiť, či škoda na motorovom vozidle vznikla v príčinnej súvislosti

s dopravnou nehodou, ku ktorej, podľa tvrdenia vodiča, došlo 7.1.2016 o 21.00 hod, teda či škoda nebola spôsobená skôr alebo za iných okolností ako uviedol vodič motorového vozidla, resp. či vôbec išlo o poistnú udalosť (náhodnú udalosť). Žalovaný zdôraznil, že išlo o prípad, keď samotný vodič spočiatku tvrdil polícii, že bol účastníkom dopravnej nehody s neznámym vozidlom na križovatke ul. F. a ul. O. E., a až následne, po nahlásení že na ul. X. neznáme vozidlo zn. S. G. poškodilo kovovú bránu k novej hale spoločnosti X. opravovne Y., a.s., sa vodič priznal, že k dopravnej nehode došlo v objekte X. a.s. na účelovej komunikácii, teda fingoval dopravnú nehodu na inom mieste. Žalovaný pripojil k odporu reláciu dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody.

4. O uplatnenom nároku rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 36Cb/130/2016-92 zo dňa 24.8.2017, ktorým žalobu zamietol (prvý v poradí). O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd uznesením č.k. 16Cob/4/2018-117 zo dňa 28.9.2018, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V priebehu odvolacieho konania dňa 26.1.2018 došlo k zániku právneho predchodcu žalobcu obchodnej spoločnosti FEST-HIMS, S.r.o., IČO 36 308 234 výmazom v dôsledku jej zlúčenia

s obchodnou spoločnosťou NEXU, S.r.o., IČO 36 245 402, so sídlom Dr. L. Markoviča 2083/1, Nové Mesto nad Váhom. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 16Cob/4/2018-110 zo dňa 15.8.2018 rozhodol, že v konaní sa pokračuje so spoločnosťou NEXU, s.r.o., so sídlom Dr.L.Markoviča 2083/1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO 36 245 402, ktorá je právnym nástupcom právneho predchodcu žalobcu FEST - HIMS, S.r.o., so sídlom Mierové námestie 30/16, 018 51 Nová Dubnica, IČO 36 308 234.

5. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391

ods. 2 CSP pokračoval v konaní. Na prejednanie veci nariadil na deň 19.6.2019, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Žalovaný ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, právny zástupca žalovaného mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané dňa 20.5.2019. Podaním zo dňa 14.6.2019 požiadal právny zástupca žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie v ním označenom, druhom spore, bolo právnenému zástupcovi žalovaného oznámené 24.4.2019. O kolízii pojednávania sa právny zástupca žalovaného nedozvedel krátko pred pojednávaním, ktoré žiadal odročiť, naopak vedel o nej už 20.5.2019, napriek tomu požiadal o odročenie pojednávania v tomto spore až písomnou žiadosťou zo dňa 14.6.2019. V zmysle § 183 ods. 2 CSP právny zástupca tiež nepreukázal, že by žalovaný odôvodnene trval na osobnom zastúpení práve ním. Vzhľadom k uvedenému mal súd prvej inštancie zato, že od právneho zástupcu žalovaného bolo možné spravodlivo žiadať, aby sa dal na pojednávanie dňa 19.6.2019 zastúpiť iným advokátom.

V zmysle § 183 ods. 1 CSP nezistil súd prvej inštancie dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, o čom bezodkladne upovedomil právneho zástupcu žalovaného v zmysle § 183 ods. 4 CSP podaním zo dňa 18.6.2019. Podaním zo dňa 18.6.2019 právny zástupca žalovaného súhlasil s tým, aby súd z dôvodu hospodárnosti súdneho konania vec prejednal v jeho neprítomnosti.

6. Dokazovaním vykonaným dôkaznými prostriedkami (odsek 11. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) súd prvej inštancie zistil, že dňa 30.11.2012 právny predchodca

žalobcu FEST - HIMS, s.r.o. a žalovaný uzavreli poistnú zmluvu č. 6572479878, ktorej predmetom bolo havarijné poistenie motorového vozidla právneho predchodcu žalobcu

S. G. U evo č. IL XXXBY. Súčasťou poistnej zmluvy boli zmluvné dojednania pre havarijné poistenie Eurokasko. Z výpovede svedka P. Y., konateľa právneho predchodcu žalobcu a listín (rozhodnutie o priestupku zo dňa 11.2.2016, relácia dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, správy o výsledku objasňovania priestupku, zápisnice o podaní vysvetlenia, záznamov o podaní vysvetlenia a záznamov dopravnej nehody) súd prvej inštancie zistil, že svedok P. Y. (syn konateľa právneho predchodcu žalobcu Z. Y.) dňa 7.1.2016 v čase o 21.00 hod. viedol motorové vozidlo zn. S. G. U U., ev. č. IL XXX BY v Y., v objekte X., a.s., ul. X., po účelovej komunikácii, kde na zasneženej a zľadovatenej vozovke skúšal akceleráciu a rýchlosť vozidla, pričom vozidlo následne neubrzdil a prednou časťou prerazil bránu oplotenia spoločnosti X., a.s., ktorú poškodil. S poškodeným vozidlom vodič následne odišiel z miesta dopravnej nehody na ul. F., kde svoje poškodené vozidlo odstaviť na parkovisku pred Oddelením dokladov OR PZ Trenčín, odkiaľ nahlásil, že bol účastníkom dopravnej nehody

s neznámym vozidlom na križovatke ul. F. a ul. O. E.. Po presunutí sa na uvedenú križovatku a ohliadnutí miesta, kde vodič uvádzal, že malo dôjsť k dopravnej nehode, bol vodič vyzvaný, aby uviedol skutočné miesto dopravnej nehody, kde došlo

k poškodeniu predmetného vozidla, nakoľko na označenej križovatke sa nenachádzali žiadne stopy po dopravnej nehode, čomu nezodpovedalo ani poškodenie predmetného vozidla. Vodič aj napriek tomu trval na tom, že k dopravnej nehode došlo v uvedenej križovatke. Pri ďalšom vyťažovaní vodiča bolo výjazdovej skupine OVS ODI Trenčín Operačným strediskom KR PZ Trenčín nahlásené, že v objekte X., a.s. v Trenčíne, na ul. X., neznáme vozidlo zn. S. G. poškodilo kovovú bránu k J. hale X., a.s., kde zostali aj úlomky z uvedeného vozidla. Po tomto oznámení vodič priznal, že k dopravnej nehode došlo v objekte X., a.s. na účelovej komunikácii.

7. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 15.02.2016 oznámil žalovaný právnenému predchodcovi žalobcu, že dňa 15.2.2016 ukončil šetrenie poistnej udalosti s poskytnutím poistného plnenia v sume 3 762,21 eur, pričom v zmysle čl. IX bodu 9 zmluvných dojednaní si žalovaný uplatnil 50 % zníženie poistného plnenia (opustenie miesta dopravnej nehody, hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne). Z výpočtu výšky plnenia 3 762,21 eur je zrejmé, že faktúra za opravu vozidla predstavovala sumu 9 504,54 eur, právnenému predchodcovi žalobcu bolo priznané 9 504,54 eur, odpočet DPH v sume 1 584,09 eur, výška škody bez DPH 7 920,46 eur, zníženie plnenia 3 960,23 eur a odpočítaná spoluúčasť 198,01 eur.

8. Faktúrou č. 1651600418 zo dňa 12.2.2016 vyfakturoval S.-U. Y., s.r.o., F. XX XXX XXX právnenému predchodcovi žalobcu opravu motorového vozidla S. G. C XXX U. evo Č. IL XXXBY v sume 9 504,54 eur, z toho DPH v sume 1 584,09 eur.

9. S poukazom na znenie čl. III A, čl. IX bod 1, 2 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, za aplikácie § 788 ods. 1, 2, § 797 ods. 1 - 3, § 799 ods. 1 - 3, § 809 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v intenciách dôvodov zrušenia vymedzených odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení sp.zn. 16Cob/4/2018 zo dňa 28.9.2018, súd prvej inštancie zameral svoju pozornosť na dohodnutý predmet poistnej zmluvy a v súlade so zisteným skutkovým stavom, aj po zohľadnení § 150 ods. 2 CSP, sa zaoberal splnením zmluvných a zákonných podmienok pre zníženie poistného plnenia z poistnej udalosti oznámenej žalobcom žalovanému a dôvodnosťou jeho zníženia v rozsahu 50 %.

10. Predmetom poistnej zmluvy č. 6572479878 zo dňa 30.11.2012 bolo havarijné poistenie motorového vozidla žalobcu zn. S. G. C XXX. Podľa čl. IV poistnej zmluvy a čl. III zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko sa poistenie, okrem iného, vzťahovalo na poškodenie alebo zničenie motorového vozidla alebo jeho obvyklej výbavy náhodnou poistnou udalosťou. V čl. IX bod 1 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko sa poisťovňa zaviazala poskytnúť za škodu vzniknutú poistnou udalosťou poistné plnenie v zmluvne dohodnutom rozsahu. Podmienky na zníženie poistného plnenia upravoval čl. IX bod 9 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko. Okrem iného, podľa citovaného zmluvného ustanovenia, vzniklo poisťiteľovi právo znížiť poistné plnenie v zmysle § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka v prípade, ak bola dopravná nehoda nahlásená policajným orgánom dodatočne. Označené zmluvné ustanovenie však neupravuje výšku, resp. rozsah zníženia poistného plnenia a neuvádza ani žiadne kritéria pre posúdenie primeranosti zníženia poistného plnenia. Vzhľadom k tomu súd vychádzal z toho, že umožňuje znížiť poistné plnenie aj v rozsahu 50 %. Okrem toho, oprávnenie poisťiteľa na primerané zníženie poistného plnenia vyplýva priamo z ustanovenia § 809 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; na samotnú existenciu zákonného oprávnenia poisťiteľa primerane znížiť plnenie z poistnej udalosti nemá vplyv znenie zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Cdo 891/2015 zo dňa 20.4.2016) Ustanovenie § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje sankciu za porušenie povinnosti stanovenej v § 809 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá spočíva v oprávnení poisťiteľa plnenie zo zmluvy primerane znížiť za splnenia zákonom stanovených podmienok, medzi ktoré, okrem iného, patrí aj vedomé porušenie predmetných povinností uvedenej v § 809 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to za predpokladu, že toto porušenie povinností podstatne prispelo ku vzniku poistnej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov.

11. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 15.2.2016 je zrejmé, že žalovaný si v zmysle čl. IX bod 9 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko uplatnil 50 % zníženie poistného plnenia z dôvodu upustenia miesta dopravnej nehody a hlásenia vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne. Podľa § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, účastník dopravnej nehody je povinný hlásiť dopravnú nehodu policajtom; zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody; a tiež zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel. Z relácie dopravnej polície PZ o priebehu dopravnej nehody, výpovede svedka P. Y., ako aj z predmetného rozhodnutia o priestupku, mal súd prvej inštancie preukázať, že vodič P. Y.

s poškodeným motorovým vozidlom žalobcu odišiel z miesta dopravnej nehody, pričom dopravnú nehodu nahlásil policajtom až dodatočne. Z uvedeného je zrejmé, že vodič vedome porušil povinnosť ustanovenú § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, čím naplnil jednu z podmienok stanovených § 809 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka pre zníženie poistného plnenia. V spore však nebolo preukázané, že by uvedené porušenie zákonných povinností vodičom podstatne prispelo ku vzniku poistnej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov, v dôsledku čoho v spore nebol preukázaný vznik práva žalovaného znížiť predmetné poistné plnenie podľa § 809 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a čl. IX bod 9 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko z dôvodu, že vodič s poškodeným vozidlom opustil miesto dopravnej nehody, ani z dôvodu, že dopravnú nehodu nahlásil polícii až dodatočne. Žalovaný tvrdil, že závažné porušenie uvedených povinností (nezotrvanie na mieste dopravnej nehody, nahlásenie miesta dopravnej nehody polícii dodatočne, fingovanie dopravnej nehody s neznámym páchatelom na inom mieste) spôsobilo aj ťažkosti pri šetrení dopravnej nehody; takéto tvrdenie však nepreukázal. Súd prvej inštancie vzal na zreteľ, že predmetnú dopravnú nehodu šetrila polícia, pričom ani v priebehu sporu nedošlo k zmene ňou zisteného skutkového stavu a deja dopravnej nehody, pričom žalovaný pri likvidácii žalovanej poistnej udalosti vychádzal aj

z relácie dopravnej polície, ktorá obsahuje popis skutkových okolností i deja dopravnej nehody. Žalovaný trval na tom, že nenahlásenie dopravnej nehody bezprostredne po nehode malo podstatný vplyv na to, že žalovaný nemal možnosť relevantným spôsobom overiť, či škoda na motorovom vozidle vznikla v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou dňa 7.1.2016, teda či škoda nebola spôsobená skôr alebo za iných okolností ako uviedol vodič motorového vozidla, resp. či vôbec išlo o náhodnú poistnú udalosť. Citované tvrdenie však žalovaný taktiež nepreukázal. Žalovaný neuviedol, ani nepreukázal konkrétne spôsoby overovania si príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a predmetnou dopravnou nehodou, ani neoznačil konkrétny dôkazný prostriedok, ktorý by za týmto účelom nemohol vykonať. V spore neboli preukázané žiadne ťažkosti žalovaného pri šetrení predmetnej dopravnej nehody žalovaným.

12. V odpore proti platobnému rozkazu žalovaný odôvodňoval zníženie poistného plnenia tiež poukázaním na to, že vodič poškodeného motorového vozidla, podľa predmetného rozhodnutia o priestupku, závažne porušil aj povinnosť ustanovenú § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Podľa žalovaného, závažné porušenie tejto povinnosti (nepriprôsobenie rýchlosti jazdy) malo podstatný vplyv na vznik dopravnej nehody. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Z citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že obsahuje viacero povinností vodiča motorového vozidla, pričom žalovaný v spore neoznačil, ktorú konkrétnu povinnosť z nich mal porušiť vodič predmetného motorového vozidla a ktorá zároveň mala byť dôvodom pre zníženie poistného plnenia zo strany žalovaného, keďže uviedol iba "nepriprôsobenie rýchlosti jazdy". Taktiež v rozhodnutí o priestupku nie je takto konkrétne, v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, vymedzená porušená povinnosť, ale obsahuje iba odkaz na § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam nebolo preukázané, porušenie ktorej

z povinností upravených § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov malo podstatný vplyv na vznik predmetnej dopravnej nehody, a teda by odôvodňovalo zníženie poistného plnenia.

13. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný v spore tiež nepreukázal primeranosť zníženia poistného plnenia práve o 50 %, pričom podotkol, že v oznámení o poistnom plnení odôvodňoval rozsah (50 %) zníženia poistného plnenia porušením dvoch povinností, a to opustenie miesta dopravnej nehody a hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne. V priebehu konania rozšíril dôvody 50 %-ného zníženia poistného plnenia o porušenie ďalšej povinnosti, a to neprispôsobenie rýchlosti jazdy. Z uvedeného nebolo súdu prvej inštancie zrejmé, akým spôsobom žalovaný stanovoval percentuálnu sadzbu zníženia poistného plnenia, ako porušenia jednotlivých povinností ovplyvnili výšku zníženia poistného plnenia, z akých kritérií pritom vychádzal. Žalovaný odôvodňoval zníženie poistného plnenia o 50 % tiež čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, podľa ktorého ak poistený porušil niektorú z povinností uvedenú v čl. VI, je poisťovňa oprávnená znížiť poistné plnenie, a to úmerne tomu, aký vplyv malo toto porušenie na vznik poistnej udalosti, prípadne zväčšenie rozsahu jej následkov, alebo pokiaľ spôsobilo obtiaže pri šetrení poisťovne. V spore bolo preukázané, že vodič poškodeného vozidla porušil povinnosť upravenú čl. VI bod 1 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko, keď

s poškodeným motorovým vozidlom opustil miesto dopravnej nehody a predmetnú dopravnú nehodu ohlásil až dodatočne, avšak nebol preukázaný vplyv porušenia uvedených povinností vodiča na vznik poistnej udalosti, prípadne zväčšenie rozsahu jej následkov, alebo že by spôsobili obtiaže pri šetrení dopravnej nehody poisťovňou. Nebolo tiež preukázané, že by porušenie označených povinností zodpovedalo práve 50 % zníženiu poistného plnenia. Vzhľadom k tomu v spore nebola preukázaná dôvodnosť zníženia predmetného poistného plnenia ani v zmysle čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko. Súd prvej inštancie tiež podotkol, že nebol zistený ani rozpor čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie Eurokasko s § 799 ods. 3 a § 809 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko citované zákonné ustanovenia nevylučujú, aby poistná zmluva obsahovala kritéria pre určenie rozsahu zníženia poistného plnenia a posúdenie jeho primeranosti.

14. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam mal súd prvej inštancie zato, že v spore nebola preukázaná opodstatnenosť zníženia predmetného poistného plnenia o 50 % zo strany žalovaného v zmysle § 809 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a čl. IX bod 9 poistnej zmluvy, a preto súd prvej inštancie zaviazal žalovaného v zmysle § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalovanej poistnej zmluvy na zaplatenie poistného plnenia v sume 3 762,22 eur. Žalovaný je s poskytnutím poistného plnenia v sume 3 762,22 eur v omeškaní, na základe čoho mu, v zmysle § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, vznikla aj povinnosť zaplatiť 9,05 % ročné úroky z omeškania zo sumy 3 762,22 eur od 2.3.2016 do zaplatenia, a tiež podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur.

15. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti žalovanému náhradu 100% trov konania. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. V zákonnej lehote na podanie odvolania podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný, ktorým napadol tento rozsudok v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Prvotne žalovaný uviedol, že zotráva na svojich vyjadreniach prezentovaných v konaní pred súdom prvej inštancie a v konaní pred odvolacím súdom. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nesprávny, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a nesprávne aplikoval právny predpis. Namietal, že súd prvej inštancie sa uspokojil s tvrdeniami žalobcu a nezohľadnil zásadné skutočnosti, najmä zákonné oprávnenie žalovaného krátiť poistné plnenia pre podstatné porušenie povinností, ktoré prispeli k vzniku škody, resp. k zväčšeniu jej rozsahu. Žalovaný zdôraznil, že opakované dokazovanie súdu prvej inštancie nedalo odpovede na otázky, ktoré uložil krajský súd v zrušujúcom uznesení. Konajúci súd na základe rovnako zisteného skutkového stavu vydal zásadne odlišné rozhodnutie. Z odôvodnenia napadaného rozsudku nie je zrejmé aké skutočnosti, dôkazné prostriedky a dôkazy viedli súd k zmene rozhodnutia, súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal so zásadnými otázkami v konaní, keď žalovaný v konaní poukazoval na porušenie zmluvných a zákonných povinností (čl. VI. bod

14 zmluvných dojednaní, § 799 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru žalovaného sa konajúci súd nezaoberal podstatnou vecou, a to, že skutkový stav dopravnej nehody vykazoval nedostatky vo vzťahu k dôkazom preto, že ich spôsobil sám vodič poisteného vozidla. Ten porušil predpisy o cestnej premávke, a to opustil miesto nehody, jazdil s poškodeným vozidlom, čím mohlo dôjsť k zmene rozsahu poškodenia a znemožnil týmto konaním aj skúmanie príčinnej súvislosti. V predmetnom prípade došlo k závažnému porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení, Občianskeho zákonníka i poistnej zmluvy, a preto mal za to, že žalovaný primerane znížil poistné plnenie o 50 %, nakoľko tieto povinnosti nielenže mali podstatný vplyv na vznik dopravnej nehody (nepripravenosť na rýchlú jazdu), ale spôsobili aj ťažkosti pri šetrení dopravnej nehody (nezotrvanie na mieste dopravnej nehody, nahlásenie miesta dopravnej nehody polícii dodatočne, fingovanie dopravnej nehody s neznámym páchatelom a na inom mieste). Poukázal aj výpovede vodiča v konaní, ktoré boli zmätočné a nekonzistentné, kedy vodič až pod ťarchou argumentov popísal skutočný priebeh poistnej udalosti. Nenahlásenie dopravnej nehody bezprostredne po nehode malo podstatný vplyv na to, že žalovaný nemal možnosť relevantným spôsobom overiť, či škoda na motorovom vozidle vznikla v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej, podľa tvrdenia vodiča P. Y., došlo dňa 7.1.2016 o 21.00. hod., teda či škoda nebola spôsobená skôr alebo za iných okolností ako uviedol vodič motorového vozidla, resp. či vôbec išlo o poistnú udalosť (náhodnú udalosť). Rovnako vodič po nehode jazdil s poškodeným motorovým vozidlom a oznámil polícii fingovanú nehodu na inom mieste. Už táto samotná skutočnosť je dostatočným podkladom pre to, aby bol prijatý záver, že skutočne vzniknutá škoda v dôsledku škodovej udalosti nie je dostatočne preukázaná čo do jej výšky a príčinnej súvislosti.

17. Žalovaný ďalej namietal, že konajúci súd sa nedokázal vysporiadať s imanentnými predpokladmi uplatňovania škody, a to samotná škoda čo do jej vzniku a výšky; porušenie povinnosti alebo iná skutočnosť a príčinná súvislosť medzi oboma prvkami. Žalobca nedokázal v konaní preukázať, že k vzniku uplatňovanej škody došlo pri poistnej udalosti, na ktorú sa vzťahovala predmetná poistná zmluva a za ktorú by žalovanému vznikla povinnosť poskytnúť poistné plnenie, a teda nebola preukázaná povinnosť žalovaného v zmysle čl. IX body 1, 2 zmluvných dojednaní za uplatnenú škodu poskytnúť poistné plnenie. V konaní tak nebola dokázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním páchatela. Krátenie poskytnutého poistného plnenia bolo dôvodné a zákonné. Žalovaný s poukazom na § 799 Občianskeho zákonníka zdôraznil, že zákon hovorí o primeranom znížení a nijako ho bližšie nešpecifikuje. Je preto na poisťovni ako a v akom rozsahu zníži poistné plnenie. Zásadná je primeranosť tohto zníženia. Vzhľadom na rozsah porušenia vodiča vozidla je krátenie poisťovne primerané. Je zrejmé, že vozidlo bolo premiestnené na iné miesto za účelom nahlásenia iného miesta nehody. Je nepochybné, že toto konanie prispelo k vzniku škody, resp. jej zväčšeniu. Zníženie poistného plnenia predstavuje postih pre prípad toho, ak v dôsledku porušenia určitých zmluvne dohodnutých alebo zákonných povinností poškodeným nie je možné riadne overiť, resp. preukázať skutkový stav dopravnej nehody tak, ako tomu bolo v tomto prípade, kedy vodič odišiel z miesta dopravnej nehody, a teda nie je isté, či k poškodeniu vozidla došlo práve pri škodovej udalosti, na ktorú by sa vzťahovala žalovaná poistná zmluva. V konaní nebol ustálený ani rozsah poškodenia predmetného vozidla, ku ktorému malo dôjsť na mieste skutočnej poistnej udalosti, nakoľko výpoveď svedka P. Y. ako vodiča nemožno považovať za dôkaz postačujúci na preukázanie tvrdenia právneho predchodcu žalobcu, v zmysle ktorého mala žalovaná škoda vzniknúť pri dopravnej nehode dňa 7.1.2016 v objekte obchodnej spoločnosti X., a.s., keďže svedok uviedol nepravdivé tvrdenia aj pri šetrení dopravnej nehody políciou, čo podstatne znižuje jeho vierohodnosť. Rovnako bola nejasná a zmätočná jeho výpoveď v konaní pred súdom prvej inštancie, kedy z jeho výpovede vyplynulo, že s poškodeným vozidlom bolo jazdené na iné miesto a následne privolaná polícia. Okrem toho, svedok neuviedol, k akým konkrétnym poškodeniam predmetného vozidla došlo. Predložená faktúra nie je dôkazom toho, že fakturovaná oprava bola vykonaná za účelom odstránenia poškodenia vozidla, ku ktorému došlo práve pri uvádzanej dopravnej nehode dňa 7.1.2016. V konaní teda nebol preukázaný ani rozsah škody, ktorá mala vzniknúť práve pri označenej dopravnej nehode a príčinná súvislosť. Nie nezanedbateľnou skutočnosťou bolo, že k určeniu výšky škody a príčinnej súvislosti nemohlo dôjsť v dôsledku vodiča vozidla, ktorý ho viedol s vedomosťou právneho predchodcu žalobcu. Vodič porušil povinnosti poistnej zmluvy i zákona a toto porušenie povinností spôsobilo nemožnosť ustálenia výšky škody a príčinnej súvislosti. Konanie vodiča navyše mohlo rozsah škody zväčšiť. Tieto skutočnosti konajúci súd nezohľadnil.

18. Podľa názoru žalovaného sa súd prvej inštancie nedostatočne vypořiadal s výpoveďou právneho predchodcu žalobcu, resp. vodiča, kde uviedol, že skúšal akceleráciu vozidla. Uvedené je dôkazom ďalšieho porušenia povinnosti, kedy právny predchodca žalobcu, resp. vodič, nepochybne porušil pravidlá cestnej premávky a neprispôsobil jazdu svojim schopnostiam a možnostiam a stal sa do pozície akéhosi „testovacieho vodiča“ na bežnej komunikácii.

19. Za nesprávne považoval žalovaný priznanie úrokov z omeškania žalobcovi podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka a paušálne náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c Obchodného zákonníka. Medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným bol uzatvorený poisťný vzťah, ktorý je absolútnym neobchodnom a tak nemôže byť na práva a povinnosti z neho vyplývajúce použitý Obchodný zákonník. Ak by žalovaný aj pripustil aplikáciu Obchodného zákonníka podľa § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, túto nemožno použiť na uplatnenú náhradu škody z dôvodu, že sa nejednalo o žiadne porušenie povinností zo záväzkového vzťahu, na ktorý pamätá ustanovenie § 373 Obchodného zákonníka, ako ani na porušenie ostatných ustanovení obsiahnutých v ustanovení § 757 Obchodného zákonníka. Zodpovednosť za škodu je v Obchodnom zákonníku upravená len ako zodpovednosť za porušenie povinností zo záväzku. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.4.2015, sp.zn. 3MCdo/40/2012, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s posúdením možnej kolízie Občianskeho a Obchodného zákonníka pri absencii porušenia ustanovení Obchodného zákonníka uviedol, že "vzhľadom na vyššie uvedené, že v danom prípade nedošlo k porušeniu povinností uložených obchodným zákonníkom, naplnenie predpokladov tejto zodpovednosti treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu, ktorou sú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane zániku práva domôcť sa plnenia v dôsledku uznesenia námietky premlčania." Žalobca v konaní nedokázal preukázať, že k vzniku škody došlo v dôsledku podnikateľskej činnosti právneho predchodcu žalobcu ako vlastníka motorového vozidla porušením konkrétneho ustanovenia Obchodného zákonníka a nie ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka, na ktoré sa komplexne vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Práve naopak je zřejmé, že ku škode došlo "pri skúšaní akcelerácie vozidla". S poukazom na uvedené nie je možné priznať úrok v zmysle Obchodného zákonníka a ani náhradu paušálnych trov konania.

20. S poukazom na § 220 ods. 2 CSP žalovaný tvrdil, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, za ktoré považoval nedostatočné odôvodnenie. Uviedol, že odôvodnenie rozsudku je dôležitým predpokladom jeho preskúmateľnosti, ktorej skutočnosti sa prikladá veľký význam v mnohých svojich rozhodnutiach Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 410/06, IV.ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd prvej inštancie v rozpore so zákonom neuviedol aké skutočnosti považoval za preukázané, ktoré za preukázané nepovažoval, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odôvodnenie je nepreskúmateľné. Vada konania spočívajúca v nedostatočnom odôvodnení rozsudku je v zmysle ustálenej judikatúry vo svojej podstate porušením základného práva účastníka na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 4 Cdo 171/2005). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania, alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

21. Postupom podľa § 373 ods. 3 CSP žalobca vo vyjadrení zo dňa 13.8.2019 k odvolaniu žalovaného uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, tento považuje za presvedčivý, súd prvej inštancie v rozsudku jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Žalobca zotrval na svojich písomných a ústnych prednesoch. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu v uznesení sp.zn. 16Cob/4/2018 zo dňa 28.9.2018. Práve naopak, žalovaný aj napriek právnemu názoru v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť uplatnenej procesnej obrany spočívajúcej v spochybňovaní vzniku škody, jej rozsahu a príčinnej súvislosti medzi škodou a poisťnou udalosťou. Žalovaný aj naďalej spochybňoval výsledky vlastného šetrenia poisťnej udalosti, ktoré v týchto výsledkoch ani v skutkovom stave zistenom súdom prvej inštancie nemá oporu. V spore žalovaný nepreukázal svoje tvrdenia, keďže k zmene skutkových okolností, za ktorých poskytol žalobcovi poisťné plnenie, nedošlo. K tvrdeniam žalovaného o znížení poisťného plnenia uviedol, že zníženie poisťného plnenia z dôvodu opustenia miesta dopravnej nehody a dodatočného hlásenia vzniku dopravnej nehody policajným orgánom je v

rozpore s kogentným § 809 Občianskeho zákonníka. Čl. IX bod 9 zmluvných dojednaní je v tejto časti neplatné v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka. Tento názor vyslovil aj súd prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení dňa 13.1.2017. Pre oprávnenie poisťovne znížiť poistné plnenie (§ 799 ods. 3, resp. § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka) nestačí len samotné porušenie povinnosti poistného, ale na to, aby poisťovňa mohla v konkrétnom prípade pristúpiť k zníženiu poistného plnenia, musí poisťovňa preukázať, že medzi vytýkaným porušením a škodlivým následkom je príčinná súvislosť. Žalovaný mal povinnosť preukázať, že opustenie miesta dopravnej nehody a hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne, malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov. Opustenie miesta dopravnej nehody a hlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne nemalo žiaden vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov. Záonné podmienky pre oprávnenie poisťovateľa na zníženie poistného plnenia neboli podľa citovaných zákonných ustanovení splnené.

22. Vo vyjadrení žalobca uviedol, že súdna prax (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, 1Cdo/152/2009) sa zjednotila na tom, že niet pochýb o tom, že :

- rozsah povinností poisteného vyplýva buď priamo zo zákona alebo z poistných podmienok a pre prípad kolízie medzi povinnosťou zo zákona na jednej strane a zo zmluvy na strane druhej je treba rešpektovať kogentnú alebo dispozitívnu povahu príslušných ustanovení a z tohto hľadiska hodnotiť právnu relevanciu,
- záväzné východiská pre posudzovanie zníženia poistného plnenia zo strany poisťiteľa upravuje § 799 ods. 3 OZ, ktoré má povahu normy kogentnej,
- uvedené ustanovenie slúži na ochranu poisťovateľa, ale súčasne aj poisteného tým, že poistné plnenie umožňuje znížiť len v prípade, ak porušenie povinnosti bolo vedomé a súčasne malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov a
- z povahy tohto ustanovenia vyplýva, že ak vedomé porušenie povinnosti nemalo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov, krátenie poistného plnenia je vylúčené.

23. Pokiaľ žalovaný poukázal aj na možnosť zníženia poistného plnenia podľa čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní, žalobca v tejto súvislosti poukázal na odsek 28. zrušujúceho uznesenia, v zmysle ktorého žalovaný nekonkretizoval, ktorú povinnosť podľa čl. VI zmluvných dojednaní žalobca porušil k tomu, aby sa uplatnilo úmerné zníženie poistného plnenia vrátane konkretizácie v rozsahu úmernosti podľa tohto zmluvného dojednania. Poslednú časť čl. VI bod 14 zmluvných dojednaní, ktorá sa týka možnosti zníženia poistného plnenia v prípade, ak porušenie spôsobilo obtiaže pri šetrení poisťovne, považoval žalobca za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dôvody zníženia nemožno rozširovať ďalšími možnosťami bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/152/2009, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/34/2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 6C/87/2012). Žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie úplne zmenil pôvodný dôvod zníženia poistného plnenia tvrdením, že poistné plnenie znížil v zmysle § 809 Občianskeho zákonníka pre porušenie povinnosti vodiča poistného vozidla z dôvodu neprispôsobenia rýchlosti jazdy povrchu. Podľa názoru žalobcu nebol žalovaný oprávnený meniť dôvod zníženia poistného plnenia po tom, ako tento dôvod oznámil poistenému. Tento postup je v rozpore s princípom právnej istoty. Dôvody zníženia poistného plnenia formuloval žalovaný v oznámení o vykonaní šetrenia poistnej udalosti na základe šetrením zistených skutočností. Ak chcel žalovaný znížiť poistné plnenie aj z iných dôvodov, mal tak urobiť pred ukončením šetrenia poistnej udalosti a všetky tieto dôvody uviesť v oznámení. Uvedené žalovaný neurobil aj napriek tomu, že disponoval všetkými informáciami potrebnými na rozhodnutie o znížení poistného plnenia. Dodatočná zmena dôvodov zníženia poistného plnenia je neprijateľná (zákon č. 213/2018 Z.z. v § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Za nesprávny považoval žalobca názor žalovaného týkajúci sa právneho posúdenia priznaných úrokov z omeškania podľa právnej úpravy Obchodného zákonníka. Žalobca a žalovaný sú podnikatelia a na úpravu ich vzťahov sa v plnom rozsahu uplatní § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka. Na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré vymedzujú samotný zmluvný typ (poistná zmluva) a všetky ostatné práva a nároky (napr. úroky z omeškania, paušálna náhrada) sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka (komentár k Obchodnému zákonníku, súdna prax, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/9/2019, Okresného súdu Žilina sp.zn. 10Cb/85/2014). Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

24. Dňa 23.8.2019 bolo vyjadrenie žalobcu doručené žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu spolu s výzvou podľa § 374 ods. 1 CSP. Žalovaný možnosť vyjadriť sa nevyužil.

25. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

26. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP (viazanosť rozsahom odvolania), viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, vrátane svojho oprávnenia preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok z úradnej povinnosti podľa § 380 ods. 2 CSP, a dospel k záveru, že napadnutý výrok I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nezistil dôvod k tomu, aby zopakoval alebo doplnil dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, a dňa 2.12.2020 vo veci verejne vyhlásil rozsudok za dodržania postupu podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP, keď oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

27. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Postupom podľa § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení súdu prvej inštancie s poukazom na § 220 ods. 2 CSP. Žalovaný vytykal súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie v zásadných otázkach v konaní, keď žalovaný v konaní poukazoval na porušenie zmluvných a zákonných povinností (čl. VI. bod 14 zmluvných dojednaní, § 799 Občianskeho zákonníka), za ktoré považoval nezotrvanie na mieste dopravnej nehody, nahlásenie miesta dopravnej nehody polícii dodatočne, fingovanie dopravnej nehody s neznámym páchatelom a na inom mieste a neprispôsobenie rýchlosti jazdy.

29. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

30. Písomné vyhotovenie rozsudku má zákonom predpísanú formu a obsahové časti. Právo na dostatočné odôvodnenie rozsudku (súdneho rozhodnutia) je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Cez povinnosť súdov riadne dodržiavať ústavné práva subjektov zúčastnených na konaní sa zabezpečuje plnenie ústavnej úlohy súdov vykonávať súdnictvo. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu vyjadrenému vo výroku rozsudku, teda tej časti rozsudku, ktorá je v spore konkrétnych strán sporu/účastníkov konania záväzná. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné

aj z hľadiska práva neúspešnej strany sporu namietat' konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatnení odvolania ako riadneho opravného prostriedku. V odôvodnení rozsudku je potrebné uviesť vždy iba podstatný obsah procesných úkonov a prednesov strán sporu, ktoré sú relevantné pre konanie a rozhodnutie. To platí rovnako aj pre vykonané dôkazné prostriedky. Odôvodnenie rozsudku má obsahovať predovšetkým jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú. Civilný sporový poriadok v § 220 ods. 2 CSP určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie a z tohto ustanovenia možno vyvodit' záväznú logickú štruktúru odôvodnenia. V súlade s právnou doktrínou, a po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a jednotlivých odsekov tohto odôvodnenia, odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie má základné obsahové náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP a tieto sú bezpochyby zrejmé aj zo štruktúry písomného vyhotovenia rozsudku v členení na jednotlivé odseky. Z odsekov 1.1., 1.2. a 4. odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odôvodnenie rozsudku obsahuje uvedenie čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a predložil na preukázanie svojich tvrdení a aké prostriedky procesného útoku použil. Z odsekov 2., 3.1. a 3.2. odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odôvodnenie obsahuje vyjadrenie žalovaného ako aj uplatnenie prostriedkov procesnej obrany predložením listín. V odsekoch 4. - 10. odôvodnenia rozsudku sú prvej inštancie sú uvedené vyjadrenie žalovaného, procesné úkony súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vrátane rozhodnutí vydaných v priebehu konania (rozsudok súdu prvej inštancie prvý v poradí, zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu) a procesný postup uplatnený súdom prvej inštancie podľa § 183 ods. 1 CSP. V odseku 11. odôvodnenia rozsudku uviedol súd prvej inštancie jednotlivé dôkazné prostriedky, ktorými vykonal v konaní dokazovanie a v odsekoch 12. - 15. uviedol súd prvej inštancie jednotlivé skutkové zistenia. V odseku 16. odôvodnenia rozsudku citoval súd prvej inštancie znenie právnych noriem právnych predpisov, Občianskeho zákonníka, podľa ktorých právne posúdil skutkový stav zistený dokazovaním. Použitie príslušných právnych noriem Obchodného zákonníka vyplýva aj z odseku 23. odôvodnenia rozsudku. Odseky 17. - 23. odôvodnenia rozsudku sú prvej inštancie obsahujú nielen jednotlivé skutkové zistenia, ale aj ustálený skutkový stav veci a vyhodnotenie dôkaznej situácie, a to aké zistenia vyvodil z dôkazov. Hodnotenie vykonaných dôkazov obsahuje úvahy súdu prvej inštancie, ktoré majú logickú postupnosť, ako aj oporu v skutkových zisteniach. Súd prvej inštancie presne a jasne uviedol, čo považoval za preukázané a ktoré tvrdenia žalovaného vyhodnotil ako nepreukázané, a teda sporné. Zistený skutkový stav podradil pod príslušné právne normy, ktoré sa majú vo veci aplikovať a túto aplikáciu vyjadril svojím myšlienkovým postupom. Odvolací súd je toho názoru, že formulácie použité súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku sú určité a zrozumiteľné, odôvodnenie je ako celok presvedčivé a z hľadiska obsahu spĺňa aj kvalitatívnu požiadavku. Odvolací súd sa nestotožňuje s prezentovaným názorom žalovaného, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd prvej inštancie vyhovel žalobe. Toto odvolacie tvrdenie posúdil odvolací súd ako nedôvodné. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

31. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka žalobe o splnenie peňažnej povinnosti vyhovel a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal proti žalovanému nárok náhradu trov konania. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku a v rámci postupu podľa § 387 ods. 2 CSP uvádza :

32. Základom rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného je aplikácia ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, pretože sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti skutkových a právnych záverov vyjadrených v napadnutom rozsudku uvádza, že rozsudok súdu prvej inštancie má všetky náležitosti riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie sa jasným a zrozumiteľným spôsobom vyjadril k nároku uplatnenému žalobcom a k použitej obrane žalovaného, zdôvodnil dôvody, na základe ktorých tento nárok žalobcovi priznal a žalobe vyhovel. Pri aplikácii § 387 ods. 2 CSP nie je odvolací súd povinný vo vzťahu k odvolacím dôvodom opätovne zopakovať tie isté skutkové a právne závery, ktoré už vyjadril v napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, keď je postačujúce na ne len odkázať (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 350/2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005). V súlade

s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky dal súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku odpoveď na podstatné a právne významné okolnosti dané v sporovej veci. Vo vzťahu ku konaniu pred odvolacím súdom a k odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu je potrebné poukázať na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/2003 z 3. júla 2003, z ktorého vyplýva, že ani odvolací súd nemusí dať odpoveď na každý odvolací dôvod, ale len na ten, ktorý má pre vec podstatný význam. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/2005 zo 16. marca 2005 „... odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní...“.

33. Vychádzajúc z obsahu spisu, skutkového stavu zisteného a preukázaného vykonaným dokazovaním, vrátane písomných a ústnych vyjadrení strán sporu ako prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, je odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, toho názoru, že žalovaný nesplnil dôkaznú povinnosť o splnení zákonných podmienok na oprávnenie žalovaného znížiť plnenie z poisťnej zmluvy podľa § 799 ods. 3 a § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na zmluvné a zákonné povinnosti právneho predchodcu žalobcu pri vzniku poisťnej udalosti a právo na poisťné plnenie podľa § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

34. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a medzi dôkaznou povinnosťou na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť povinnosť označiť/predložiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Právna norma určuje rozsah dôkazného bremena a aj jeho nositeľa. Posúdenie otázky, či strana sporu uniesla dôkaznú povinnosť, ktorá ju v konkrétnom spore zaťažovala, spočíva v každom konkrétnom sporovom konaní na posúdení konkrétnych skutkových okolností. Dôkazná povinnosť je inštitútom procesného práva. Vzájomná väzba povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa prejavuje vo výsledku sporu.

35. Odvolací súd, a to aj s poukazom na svoje názory vyslovené v odsekoch 21., 22. a 27. odôvodnenia predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia č.k. 16Cob/4/2018-117 zo dňa 28.9.2018, od ktorých nezistil žiaden dôvod skutkového odklonu, uvádza, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie a ustálený skutkový stav má oporu v dôkazných prostriedkoch, ktorými vykonal súd prvej inštancie dokazovanie. S prihliadnutím na procesné dôvody zrušenia skoršieho rozsudku súdu prvej inštancie, uvedené v odsekoch 28. - 31. odôvodnenia zrušujúceho uznesenia, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu a v rámci tohto názoru sa zaoberal otázkou primeranosti zníženia poisťného plnenia podľa čl. IX bod 9 zmluvných dojednaní v spojení s § 809 ods. 3 a § 799 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka za existujúceho stavu splnenia dôkaznej povinnosti na strane žalobcu a žalovaného.

36. Odvolací súd po vyhodnotení obsahu odvolacích tvrdení žalovaného dospel k názoru, že tieto vo vzájomnej súvislosti smerujú najmä k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, keď aplikoval nesprávnu právnu normu, keď obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo keď správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Žalovaný tvrdil, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval právny predpis. Vychádzajúc z doterajších procesných úkonov súdu prvej inštancie a strán sporu, je zrejmé, že súd prvej inštancie a strany sporu z hľadiska právneho posúdenia dôvodili správne zvolenými právnymi normami Občianskeho zákonníka. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod sa týkal činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci.

37. Pod interpretáciou právnej normy treba rozumieť jej výklad na zistenie skutočného zmyslu právnej normy a jej zamýšľaného pôsobenia. Ide o záležitosť, ktorá si vyžaduje použitie výkladových metód objasňujúcich účel, zmysel a význam právnej normy. Pri interpretácii právnej normy sa uplatňujú najmä jazyková, logická, systematická, teleologická výkladová metóda, a v rámci teleologickej a systematickej výkladovej metódy aj ústavne konformný výklad a európsky konformný výklad. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č.k. III. ÚS 341/07-38 zo dňa 1. júla 2008 vyslovil : „Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia 23 právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“, čo nepochybne možno uplatniť ako všeobecne použiteľné názory pri interpretácii (výklade) právnej normy. Rovnako vo všeobecnej rovine k výkladu právnej normy a právneho predpisu aj nález Ústavného súdu zo dňa 5.12.2018, sp.zn. II. ÚS 695/2017.

38. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. I. ÚS 56/2011-33 zo dňa 10. februára 2011 vyjadril názor o akceptovateľnosti názoru vysloveného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.9.2010, sp.zn. 4Co/136/2010, v ktorom bol posudzovaný skutkový stav za interpretácie a aplikácie tých právnych noriem Občianskeho zákonníka, pod ktoré subsumoval zistený skutkový stav súd prvej inštancie aj v tomto spore medzi žalobcom a žalovaným. Právne posúdenie veci súd prvej inštancie vo vzťahu k dotknutým právnym normám je súladný aj s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd akceptoval právny názor odvolacieho súdu o výklade a aplikácii § 809 Občianskeho zákonníka ako kogentného ustanovenia hmotného práva. Odvolací súd okrem iného vo svojom rozhodnutí uviedol : „ ... K otázke či boli splnené predpoklady pre krátenie plnenia v zmysle § 809 OZ, prípadne iného ustanovenia : Na to, aby poisťiteľ mohol pristúpiť ku kráteniu plnenia podľa § 809 OZ je nevyhnutné, aby išlo zo strany poisteného o vedomé porušenie jeho povinnosti, alebo o takéto porušenie v dôsledku požitia alkoholu alebo návykových látok, pričom druhou podmienkou je to, že toto porušenie podstatne prispelo k vzniku poistnej udalosti alebo k zväčšeniu jej rozsahu.“ V súlade s týmto rozhodnutím, ktoré je aplikovateľné na výklad a aplikáciu § 809 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj v tomto spore, súd prvej inštancie správne právne posúdil, že pre možnosť žalovaného znížiť poistné plnenie v prospech žalobcu nebola splnená druhá/dalšia podmienka tohto zákonného ustanovenia spočívajúca v podmienke, či porušenie povinnosti uvedenej v § 809 ods. 1 Občianskeho zákonníka podstatne prispelo ku vzniku poistnej udalosti alebo k zväčšeniu rozsahu jej následkov. Odvolacie tvrdenia žalovaného nie sú, podľa názoru odvolacieho súdu, v danej veci spôsobilé spochybniť dôvody uvedené v odsekoch 18. - 20. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, a to nielen čo do právneho posúdenia veci, ale aj čo do nesplnenia dôkaznej povinnosti, ktorá zaťažovala v konaní žalovaného. Na tomto mieste, a v tejto súvislosti, sa odvolací súd stotožnil aj s názorom žalobcu, ktorý poukázal na názory vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.1.2011, sp.zn. 1Cdo/152/2009. Za podstatné názory, ktorým zodpovedá aj právnej posúdenie v tejto veci, považoval odvolací súd : „... Všeobecná právna úprava poistenia ako právneho pomeru založeného poistnou zmluvou zaväzuje poisťiteľa, ak nastane náhodná udalosť“ v zmluve bližšie označená poskytnúť poistencovi v dojednanom rozsahu plnenie a poistenca platiť poistné (§ 788 a nasl. Občianskeho

zákonníka). Právna úprava predpokladá, že podrobnejšia úprava práv a povinností účastníkov tohto pomeru bude v konkrétnom prípade obsiahnutá

v poistnej zmluve a v poistných podmienkach, tvoriacich jej súčasť. Poistne podmienky pri poistení majetku majú preto konkretizovať a špecifikovať, ktoré veci sa poisťujú, z ktorých poistných udalostí vznikne právo na plnenie a aké sú prípady výluky z poistenia; majú tiež detailnejšie upraviť rozsah a splatnosť poistného plnenia, dĺžku poistného obdobia, výšku poistného, spôsob jeho platenia a čas platnosti poistnej zmluvy. Povinností poisteného vyplývajúce z uzavretej poistnej zmluvy upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 799. Ide najmä o povinnosť dodržiavať preventívne opatrenia, aby k poistnej udalosti nedošlo, resp. aby rozsah jej následkov bol čo najmenší (napr. §§ 809, 810, 820 a § 826 Občianskeho zákonníka). Pre obsah poistného vzťahu má zásadný význam vznik poistnej udalosti, nakoľko

v majetkovej sfére poisteného vznikne určitá finančná potreba, ktorú je poistiteľ povinný uspokojiť. V súlade s tým zákon, ako aj poistné podmienky ukladajú poistenému konkrétne povinnosti, ktoré v súhrne možno označiť ako informačnú, preventívnu a súčinnosťnú povinnosť. Okrem týchto povinností ďalšie povinnosti môžu poistenému vyplývať z poistných podmienok pre daný druh poistenia a z poistnej zmluvy. V odseku 3 ustanovenia § 799 je zakotvená sankcia v prípade, že poistený poruší jednak všeobecné povinnosti, ktoré mu ukladá zákon, poistná zmluva alebo poistné podmienky poistiteľa, a jednak povinnosti, ktoré mu vyplývajú z § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka po vzniku poistnej udalosti. Dôsledky, ktoré zákon spája s porušením stanovených alebo dohodnutých povinností, nastávajú len vtedy, ak sú splnené obe zákonom predpokladané podmienky, a to 1/ ak poistený (prípadne iná osoba, ktorá má právo na plnenie poistiteľa) porušil tieto povinnosti vedome a 2/ tieto povinnosti (povinnosť) majú podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti, resp. zväčšenie rozsahu jej následkov. Vedomé porušenie povinností nie je totožné s ich úmyselným porušením, aj keď prípad úmyselného porušenia v sebe zahŕňa. Za vedomé porušenie povinností možno považovať, ak ten, komu je povinnosť uložená, túto povinnosť nesplnil, hoci ju poznal alebo musel poznať, a nesplnil ju napriek tomu, že z okolností prípadu vyplýva, že ju splniť mohol (nejde vždy o úmysel). Ide teda o vedomé porušenie povinností odpovedať pravdivo a úplne na písomné otázky poistiteľa, ak sa otázka týka stavu vecí, ktorý musel byť poistenému známy, a poistený odpovie tak ako to stavu vecí nezodpovedá, hoci z okolností prípadu vyplýva, že mohol odpovedať pravdivo a úplne : pre posúdenie, či povinnosť bola porušená vedome, nie je rozhodujúce, či ten, kto ju porušil, chcel tým dosiahnuť nejaké výhody (napr. uzavrieť poistnú zmluvu s platením nižšieho poistného). Splnenie podmienok na zníženie poistného plnenia musí preukázať poistiteľ. Pokiaľ zistí vyššie uvedené okolnosti, je oprávnený poistné plnenie znížiť, a to v rozsahu, v akom malo porušenie povinností poisteným podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu jej následkov. Do úvahy prichádza len primerané zníženie poistného plnenia, a nie jeho odmietnutie, pričom právo na zníženie poistného plnenia môže poistiteľ uplatniť len pred vyplatením poistného plnenia (porovnaj napr. F. P., Občiansky zákonník, Komentár, vysvetlivky, str. 912 a nasl.)....“

39. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo bezpochyby preukázané, že pred vyplatením poistného plnenia žalovaný v oznámení zo dňa 15.2.2016, ktoré adresoval a doručil právnemu predchodcovi žalobcu, uviedol ako dôvody 50 % zníženia poistného plnenia v zmysle zmluvných dojednaní čl. IX bod 9, a to konkrétne opustenie miesta dopravnej nehody a nahlásenie vzniku dopravnej nehody policajným orgánom dodatočne. Obsah tohto oznámenia žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako úkon v zmluvných vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným, ktorým sú viazaní, a dodatočné, v konaní pred súdom prvej inštancie rozšírené dôvody zníženia poistného plnenia, prekročili zákonný a zmluvný rámec bez možnosti ich akceptácie.

40. Za nedôvodné považoval aj odvolacie tvrdenia žalovaného o tom, že žalobca nepreukázal vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním páchatel'a a súd prvej inštancie sa nedokázal s týmito základnými predpokladmi uplatňovania škody v odôvodnení rozsudku vysporiadať. Odvolací súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení v tejto veci uviedol, že tvrdenia žalovaného v tomto smere považoval za protichodné, ktoré nezodpovedali nielen využitiu práva na primerané zníženie poistného plnenia v zmysle zmluvných dojednaní, ale aj priebehu šetrenia nahlásenej poistnej udalosti, ktoré vykonal žalovaný. Odvolací súd dal do pozornosti, že na skutkový dej dopravnej nehody dňa 7.1.2016 zistenej dopravnou políciou, nemá vplyv posúdenie poistnej udalosti rôznymi organizačnými útvarmi žalovaného v rámci vnútorného organizačného členenia pri šetrení a likvidácii poistných udalostí. Žalovaný nepreukázal v konaní pred súdom prvej inštancie (a ani v konečnom dôsledku netvrdil) zmenu skutkových okolností, na základe ktorých vyhodnotil dopravnú

nehodu zo dňa 7.1.2016 ako poistnú udalosť s uplatnením práva na primerané zníženie poskytnutého poistného plnenia z poistnej zmluvy vo výške 50 %. Odvolací súd v rámci odvolacieho prieskumu rozsudku súdu prvej inštancie v druhom poradí nezistil dôvody na odklon od týchto, už skôr vyslovených názorov.

41. V odvolacom prieskume v tejto veci neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného o nesprávnom právnom posúdení uplatnených úrokov z omeškania a priznania paušálnych nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie podľa § 369 ods. 2 a § 369c Obchodného zákonníka. Z ustanoveniami § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia poistnej zmluvy dňa 30.11.2012 (zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20121001.html>>, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> a týmto zákonom).

Práve z tohto zákonného ustanovenia nepochybne vyplýva, že zmluvný typ medzi žalobcom a žalovaným, je možné podradiť pod ustanovenie Občianskeho zákonníka, o tomto zmluvnom type, avšak ostatné vzťahy z toho plynúce sa spravujú Obchodným zákonníkom, pretože ide o zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorí sú podnikateľmi a právny vzťah uzavretej poistnej zmluvy vznikol v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Súčasne ide o zmluvný typ, ktorý nie je upravený v hlave II Obchodného zákonníka a len z tohto dôvodu sa tento zmluvný typ spravuje Občianskym zákonníkom, inak v ostatnom Obchodným zákonníkom. Ak súd prvej inštancie na úroky z omeškania a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky žalobcom aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, tak nedošlo k nesprávnomu právnomu posúdeniu veci. Použitie Občianskeho zákonníka sa obmedzuje len na zmluvy, upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, ak budú uzavreté medzi subjektmi uvedenými v § 261 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, t.j. použijú sa len ustanovenia Občianskeho zákonníka o príslušnom zmluvnom type. Všetko ostatné, čo priamo zmluvný typ neupravuje, sa bude spravovať všeobecnými ustanoveniami Obchodného zákonníka o záväzkových vzťahoch.

42. Odvolací súd po vyhodnotení podstatných odvolacích tvrdení konštatuje, že v odvolacom konaní nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad vo výroku jeho rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku I. vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu.

43. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. Žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu patrí podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

44. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník za dodržania zásad podľa § 251 CSP.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)
 - dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
 - dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)
- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).